

**Notitie POU006-0001-VGR-v1:
Verantwoording groepsrisico
Voorweg ong. te Heemskerk**

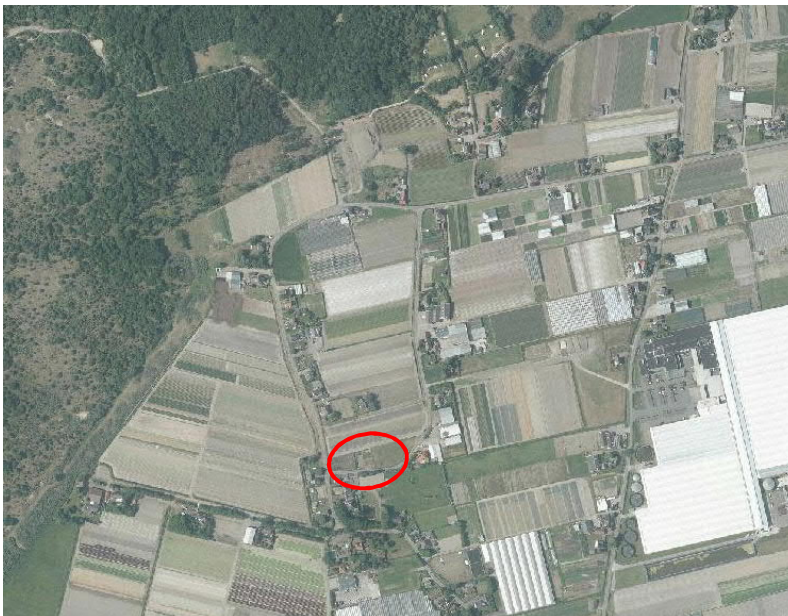
Herten, 14 februari 2019

1. Inleiding

In opdracht van Pouderoyen Compagnons is door Windmill Milieu en Management het aspect externe veiligheid beschouwd betreffende een plan aan de Voorweg ong. te Heemskerk. Het planvoornemen voorziet in het opwaarderen van een bestaande kwekerij waarbij een nieuwe bedrijfsruimte wordt gerealiseerd ter plaatse van een nieuw bouwvlak. Tegelijkertijd komt elders een bouwvlak met dezelfde oppervlakte te vervallen.

In de nabijheid van het plangebied zijn enkele risicobronnen gelegen, waardoor het aspect externe veiligheid onderzocht is.

De ligging van de planlocatie is in figuur 1 weergegeven.

Figuur 1: Ligging van het plangebied

2. Risicobronnen

In de omgeving van het plangebied zijn enkele risicobronnen aanwezig. Onderstaand volgen een opsomming en korte beschrijving van de betreffende risicobronnen.

Transport door buisleidingen

Op circa 330 meter ten westen van het plangebied bevindt zich een ondergrondse buisleiding voor het transport van stikstof. Voor deze buisleiding geldt een 1% letaliteitsafstand van 0 meter. Voor deze buisleiding is geen sprake van een verantwoordingsplicht. Deze buisleiding wordt verder dan ook buiten beschouwing gelaten.

Inrichtingen

Het plangebied bevindt zich binnen het invloedsgebied van Tata Steel en binnen de effectafstand dodelijk van Eye Film Instituut.

Tata Steel

Binnen Tata Steel zijn verschillende installaties aanwezig waarbij sprake is van een effectafstand dodelijk. De maatgevende scenario's dodelijk bij deze installaties zijn 'ontvlambaar/brandbaar' en 'toxisch'. De effectafstand dodelijk 'ontvlambaar/brandbaar' bedraagt 60 meter en reikt derhalve niet tot het plangebied. De effectafstand dodelijk voor het toxisch scenario varieert per installatie. Van diverse installaties reikt deze effect afstand tot over het plangebied.

Eye Film Instituut

Binnen Eye Film Instituut is een bunker aanwezig voor de opslag van ontplofbare stoffen. Het maatgevend scenario dodelijk is een toxisch scenario. De effectafstand voor dit scenario bedraagt 4500 meter en reikt derhalve tot over het plangebied.

Voor de risico's als gevolg een toxisch scenario van beide inrichtingen geldt derhalve een verantwoordingsplicht groepsrisico conform het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi).

Toxische stoffen kunnen vrijkomen als de opslag met toxische stoffen het begeeft als gevolg van een incident. Hierbij komen de toxische stoffen vrij in de vorm van een plas (bij vloeistoffen) of een wolk (bij gassen). Bij een toxische plas zal deze vervolgens (gedeeltelijk) verdampen, waarbij een toxische wolk wordt gevormd. Afhankelijk van de windrichting en de weersomstandigheden kan de toxische wolk richting het plangebied drijven.

3. Verantwoordingsplicht groepsrisico

Met het invullen van de verantwoordingsplicht wordt antwoord gegeven op de vraag in hoeverre externe veiligheidsrisico's in het plangebied worden geaccepteerd en welke maatregelen getroffen zijn om het risico zoveel mogelijk te beperken. Het invullen van de verantwoordingsplicht is een taak van het bevoegd gezag. Door de

verantwoordingsplicht worden gemeenten verplicht het externe veiligheidsaspect mee te laten wegen bij het maken van ruimtelijke keuzes. Deze verantwoording is kwalitatief en bevat verschillende onderdelen die aan bod kunnen of moeten komen.

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen geeft de regionale brandweer/veiligheidsregio een wettelijke adviestaak bij het invullen van de verantwoordingsplicht. Het advies van de regionale brandweer/veiligheidsregio gaat vooral over het groepsrisico en mogelijkheden om een ramp of zwaar ongeval te voorkomen of de omvang ervan te beperken en de zelfredzaamheid van personen te vergroten.

De verantwoording van het groepsrisico heeft betrekking op de in hoofdstuk 2 beschreven relevante risicobronnen.

Bevi-inrichtingen

Het bevoegd gezag dient bij de besluitvorming omtrent de planontwikkeling de hoogte van het groepsrisico te verantwoorden aan de hand van de onderdelen uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) artikel 13:

- 1) Aanwezige en de te verwachten dichtheid van personen in het invloedsgebied van de inrichting/ inrichtingen.
- 2) De hoogte van het groepsrisico per inrichting op het tijdstip waarop dat besluit wordt vastgesteld.
- 3) Indien mogelijk, de maatregelen ter beperking van het groepsrisico die worden toegepast door degene die de inrichting drijft.
- 4) Indien mogelijk, de maatregelen ter beperking van het groepsrisico die in dat besluit zijn opgenomen.
- 5) Voorschriften ter beperking van het groepsrisico die het bevoegd gezag voornemens is te verbinden aan de voor een inrichting te verlenen vergunning.
- 6) Voor- en nadelen van andere mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkelingen met een lager groepsrisico.
- 7) De mogelijkheden en de voorgenomen maatregelen tot beperking van het groepsrisico in de nabije toekomst.
- 8) De mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp in de inrichting(en).
- 9) De mogelijkheden voor personen die zich bevinden in het invloedsgebied van de inrichting, om zich in veiligheid te brengen indien zich in die inrichting een ramp voordoet.

Onderstaande overweging geeft de gemeente Heemskerk alle informatie om invulling te geven aan de verantwoordingsplicht van het groepsrisico.

Ad 1)

De planlocatie ligt volledig binnen het invloedsgebied van Tata Steel en het effectgebied dodelijk van Eye Film Instituut. Binnen dit invloedsgebied/effectgebied bevindt zich een tuindersgebied, een duingebied en enkele woongebieden.

Als gevolg van onderhavig plan neemt de personendichtheid binnen het invloedsgebied/effectgebied planologisch niet toe. De geringe feitelijke toename van het aantal personen binnen het invloedsgebied/effectgebied heeft geen rekenkundige invloed op de personendichtheid binnen deze gebieden.

Ad 2)

Uit eerder uitgevoerde kwantitatieve risicoanalyses is gebleken dat de hoogte van het groepsrisico van Tata Steel onder de oriënterende waarde ligt. Het groepsrisico van Eye Film Instituut overschrijdt de oriënterende waarde.

Ad 3, 4, 5, 6 en 7)

Het planvoornemen omvat de verplaatsing van een bouwvlak waardoor planologisch geen sprake is van een toename van het aantal personen binnen het invloedsgebied/effectgebied. In de feitelijke situatie is sprake van een geringe toename van het aantal personen binnen het invloedsgebied. Deze toename zal geen rekenkundige invloed hebben op de hoogte van het groepsrisico. Nu geen sprake is van een toename van het groepsrisico is het treffen van maatregelen, zowel bij de inrichtingen als binnen het planvoornemen, niet aan de orde.

In het kader van een procedure voor een revisievergunning in 2010 voor Eye Film Instituut zijn risicoreducerende alternatieven onderzocht en beoordeeld. De onderzochte maatregelen zijn om diverse redenen niet haalbaar gebleken. De overschrijding van de oriënterende waarde is acceptabel geacht.

Ad 8)

De beheersbaarheid is afhankelijk van de inzetbaarheid van hulpverleningsdiensten. De brandweer moet in staat zijn om haar taken goed uit te kunnen voeren om daarmee verdere escalatie van een incident te voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan het voldoende/ adequaat aanwezig zijn van aanvalswegen en bluswatervoorzieningen, maar ook de brandweezorgnorm wordt hier onder geschaard. Hierbij hanteert de brandweer richtlijnen zoals beschreven in de publicatie "Handreiking bluswatervoorziening en bereikbaarheid" van brandweer Nederland.

Bereikbaarheid

Uit bovengenoemde handreiking volgt het advies dat het plangebied goed bereikbaar moet zijn voor de hulpverleningsdiensten via twee van elkaar onafhankelijke aanvals-wegen, waardoor in geval van calamiteiten het plangebied bereikbaar is. Het plangebied kan zowel uit noordelijke als uit zuidelijke richting worden bereikt via de Voorweg en vanuit oostelijke richting via het Wijk aan Duinpad. Het plangebied is daarmee goed bereikbaar voor de hulpdiensten.

Zorgnorm

De brandweezorgnorm is een aanbevolen opkomsttijd die afhankelijk is van het soort object en de risico's voor de aanwezige personen. De opkomsttijd bestaat uit een optelsom van de uitruktijd en de aanrijdtijd. De uitruktijd betreft de tijd die men heeft vanaf het alarmeren totdat men gereed is om te vertrekken naar het plaats van het incident. De uitruktijd voor een beroepskorps ligt lager dan die van een vrijwillig korps, omdat de beroepsmedewerkers zich in de directe nabijheid van de kazerne bevinden. Het planvoornemen bestaat uit het verplaatsen van een bouwvlak van het Wijk aan Duinpad 14 naar een nieuwe locatie op de hoek Voorweg-Wijk aan

Duinpad. Deze nieuwe locatie bevindt zich op een kortere afstand van de dichtstbijzijnde uitrukpost van de brandweer, Kazerne Beverwijk West.

Bluswatervoorziening

Bij een ongeval met toxische stoffen kan de brandweer, afhankelijk van de stofintensiteit en het groeiscenario, optreden door de gaswolk neer te slaan of te verdunnen/op te nemen met water. Hiertoe dienen voldoende bluswatervoorzieningen nabij de risicobron aanwezig te zijn. De bereikbaarheid van de risicobron is bij een toxisch scenario maatgevend. De invulling van het plangebied heeft geen invloed op de bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen nabij de risicobronnen.

Ad 9)

Zelfredzaamheid is het zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar, zonder daadwerkelijke hulp van hulpverleningsdiensten. De mogelijkheden voor zelfredzaamheid bestaan globaal uit schuilen en ontvluchten.

Mobiliteit van de aanwezigen

Binnen het plangebied worden geen functies voorzien die specifiek bedoeld zijn voor minder zelfredzame personen. Dit betekent dat het uitgangspunt is dat personen zich bij een eventuele dreigende situatie zelfstandig in veiligheid kunnen brengen.

Mogelijkheden voor ontvluchting/schuilen

Bij incidenten zal een afweging gemaakt moeten worden tussen schuilen of vluchten.

Bij een toxische wolk kunnen mensen komen te overlijden als gevolg van blootstelling aan de toxische stof. Of mensen daadwerkelijk komen te overlijden is afhankelijk van de dosis, die bestaat uit de blootstellingsduur en de concentratie waaraan de persoon is blootgesteld. Aangenomen wordt dat personen die zich binnen in een van de buitenlucht afgesloten ruimte bevinden een 10 keer zo lage kans hebben te overlijden als personen die zich bevinden in de buitenlucht (PGS3).

Het beste advies bij het vrijkomen van een toxische wolk als gevolg van een incident bij een inrichting in de omgeving is schuilen, mits ramen, deuren en ventilatie kunnen worden gesloten. Om personen goed te kunnen beschermen tegen de effecten van een giftige gaswolk dienen ramen en deuren dan ook goed gesloten te kunnen worden. Het planvoornemen is de nieuwbouw van een bedrijfsgebouw. Bij deze nieuwbouw dient voldoende aandacht te zijn voor luchtdichtheid. Eventueel aanwezige luchtbehandelingsinstallaties moeten met één handeling zijn uit te schakelen. Indien desalniettemin bij een toxische wolk wordt besloten het gebied te ontruimen, is het van belang dat personen haaks op de wolk kunnen vluchten. Hiervoor is het nodig dat er haaks op elkaar staande vluchtwegen beschikbaar zijn, die van de bron af gericht zijn. Deze wegen mogen niet doodlopend zijn. De wegstructuur in de omgeving van het plangebied biedt voldoende mogelijkheden om haaks op een gifwolk te kunnen vluchten.

Risicocommunicatie

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat de zelfredzaamheid kan worden verbeterd door maatregelen zoals een waarschuwings- en alarmeringssysteem en risicocommunicatie (hoe te handelen bij een incident, gebaseerd op de relevante scenario's). In geval van een calamiteit is een snelle alarmering van aanwezige personen binnen het effectgebied essentieel voor een goede zelfredzaamheid.

De invulling van de risicocommunicatie dient conform de Wet veiligheidsregio's door het bestuur van de Veiligheidsregio's uitgevoerd te worden. De veiligheidsregio ondersteunt en adviseert de gemeenten hierin in voorbereiding op een alarmering bij rampen.

4. Conclusie

In deze notitie zijn elementen aangedragen die de gemeenteraad kan gebruiken bij de oordeelsvorming inzake de verantwoording van het groepsrisico. De gemeente Heemskerk dient in het kader van de ruimtelijke procedure advies in te winnen bij de regionale brandweer/veiligheidsregio en een standpunt in te nemen aangaande de verantwoording van het groepsrisico.

WINDMILL

MILIEU | MANAGEMENT | ADVIES

ing. B.H.P. Deckers-Simon